

בית משפט השלום בחיפה

26 יוני 2008

ו'יע 150-04 תבור גלעד נ' משהב"ט-אגף השיקום - ק.תגמולים

לפני כב' השופט זאיד פלאח - יו"ר הועדה
ד"ר צ. בן ישי - חבר הועדה
ד"ר א. קורת - חבר הועדה

תבור גלעד

מערער

נגד

משרד הבטחון - אגף השיקום - קצין התגמולים

משיב

פסק - דין

1

2

3 1. המערער, יליד 30.4.81, התגייס לצה"ל ביום 6.4.00 בפרופיל רפואי 97, החל בגיבוש לקורס
4 טייס, ממנו נופה, וביום 30.4.00 הוצב בחטיבת הצנחנים וצורף לטירונות שהחלה עוד
5 באמצע חודש מרץ. בתאריך 13.3.03 הגיש תביעה להכרת זכות לפי חוק הנכים (תגמולים
6 ושיקום), התשי"ט 1959 (נוסח משולב), (להלן: "החוק"), בשל כאבי גב תחתון, ובתאריך
7 16.12.03 הודיע קצין התגמולים למערער על דחיית תביעתו, מהנימוק:

8

9 "בהסתמך על תוצאות הבדיקות והנימוקים המצוינים בחוות הדעת הרפואית
10 מתאריך 30.10.03 ו- 27.11.03 המצ"ב, הגעתי למסקנה כי אין קשר בין כאבי גב
11 תחתון מהם הנך סובל ובין תנאי שירותך הצבאי, כמשמעותו בסעיף 1 לחוק".

12

13

מכאן הערער נשוא פסק דין זה.

14

15 2. בתצהיר המערער מיום 24.2.03 נטען, כי לאחר צירוף המערער לחטיבת הצנחנים, הוא
16 המשיך יחד עם יתר חבריו מאותו השלב אליו הגיעו במשך חודש ומחצה, ללא כל הכנה
17 מוקדמת מצידו, ומבלי שהסתגל בהדרגה לפעילות הפיזית הקשה. עוד נטען כי הטירונות
18 כללה אימוני כושר קשים ואינטנסיביים, שחיבת משאות לאורך כל היום, מסעות רגליים
19 ארועים ומאומצים שכללו נשיאת משאות כבדים כגון אלונקות וג'ריקנים. לדברי המערער,
20 ביום 1.5.00, דהיינו יום אחד לאחר הצטרפותו לצנחנים, השתתף במסע השבעה בהרי
21 ירושלים, שאורכו 14 ק"מ, והוא ביצע מתוכם 6 ק"מ, בשטח טרשי וסלעי, ובשעת המסע
22 נשא המערער פק"ל מלא, אפוד ונשק. במהלך המסע חש המערער בכאבים עזים בגב
23 התחתון, עם הקרנה חזקה לרגלו השמאלית. ביום המחרת יצא, יחד עם חבריו, לחופשת

בית משפט השלום בחיפה

26 יוני 2008

ו"ע 150-04 תבור גלעד נ' משהב"ט-אגף השיקום -
ק.תגמולים

- 1 שבת בבית, וכשחזר ניגש לרופא היחידה, שהפנה אותו לאורטופד. לאחר בדיקה נקבע שהוא
2 סובל מספונדילוליסטזיס דרגה 1-2, והפרופיל שלו הורד ל-64. המערער חזר לבסיס, ושובץ
3 כמש"ק קשר. בחודש יולי 2000 ביצע בדיקת C.T. ונמצא ספונדילוליסטזיס דרגה 1 של L5
4 וכן קליטה מוגברת בחוליה L3. המערער אושפז למשך חודש בבית חולים 10, החל
5 מאמצע חודש אוגוסט 2000, והוא המשיך לקבל טיפולים והפניות לרופאים מומחים פעמים
6 רבות, כמפורט בתצהירו. המערער הוסיף והצהיר, כי בתאריך 27.11.01 החל קורס קצינים,
7 ממנו נופה. ביום 2.11.02 נבדק המערער ע"י רופא אורטופד, ולאחר שהני"ל עיין בצילומי הגב
8 גילה ספונדילוליסטזיס נוסף בגובה L3.
9
- 10 3. המערער העיד בפנינו, והוא חזר על האמור בתצהירו, תוך שהדגיש כי כל רצונו היה לשרת
11 את המדינה, על כן המשיך בשירותו הצבאי ואף יצא לקורס קצינים. המערער תיאר את
12 מצבו הרפואי בטרם גיוסו, ואת המטלות שהיה עליו לעבור הן בגיבוש לקורס הטייס ובעיקר
13 במהלך שהייתו בטירונות בצנחנים. שוכנענו שהמערער דובר אמת, וכי כל תיאוריו אודות
14 תנאי שירותו מהווים תיאור נכון ומדויק לאשר אירע לו. כך גם תיאוריהם של שני חבריו,
15 תומר טבק ושחר נדב, שב"כ המשיב ויתרה על חקירתם הנגדית, ואנו קובעים כי הם תיארו
16 נכונה את תנאי שירותו של המערער.
17
- 18 4. ב"כ המשיב הודיעה בכתב תשובתה, כי בהסתמכה על חוות דעתו של פרופ' ו. ביאליק,
19 המומחה מטעמה, היא מכירה בקשר של החמרה בשיעור מלא, בין השירות הצבאי ובין
20 הפגימה בחוליה L3, ואילו בנוגע לחוליות L5-S1 היא אינה מכירה. ב"כ המערער ביקשה
21 לקבוע קשר של גרימה בנוגע לחוליה L3 ולהכיר בקשר של גרימה גם בנוגע לחוליות L5-S1.
22 כל אחד מבאי כוח הצדדים ביקש לשכנענו בצדקת עמדתו, תוך שהם סומכים על חוות
23 הדעת מטעמם.
24
- 25 5. המומחה מטעם המערער, ד"ר רון ארבל, מומחה בכירורגיה אורתופדית, כתב שתי חוות
26 דעת. בחוות דעתו הראשונה סקר המומחה את רקעו של המערער, והוסיף בנוגע
27 לחוליות L5-S1 שאמנם בבדיקות הדימות נמצא בהן ממצא של ספונדילוליסטזיס, "אולם,
28 למרות זאת, לא סבל עובר לגיוסו ולו פעם אחת מכאבי גב תחתון. היה מבצע פעילויות
29 ספורטיביות מאומצות ולא סבל כלל מכאבים. רק עם גיוסו ועקב הפעילות המאומצת
30 והקשה, החל סובל מכאבים באזור ע"ש המתני התחתון, והספונדילוליסטזיס". בהתייחסו
31 לחוות דעתו של מומחה המשיב, פרופ' ביאליק, שכתב כי הרקע לכאבי גב תחתון הינו
32 החלקת חוליה מתני חמישית, השיב ד"ר ארבל, כי "לא ברור מדוע קבע פרופ' ביאליק
33 שזאת הסיבה היחידה לכאבי הגב התחתון" והוסיף שאם הכאבים החלו זמן קצר אחרי

בית משפט השלום בחיפה

26 יוני 2008

ו"ע 150-04 תבור גלעד נ' משהב"ט-אגף השיקום -
ק.תגמולים

- 1 השירות, כפי שכתב פרופ' ביאליק, אזי יש בכך הכרה בעובדה שהכאבים החלו לאחר הגיוס
2 ותחילת השירות בצה"ל ולא לפני כן, על כן הם נגרמו עקב השירות, בשל הטירונויות בצנחנים
3 בה ביצע מאמצים פיזיים קשים. בסיכום חוות דעתו כותב ד"ר ארבל, שהמערער לא סבל
4 טרם גיוסו מכל בעיות בגב, וכי "סביר להניח שהיה מימצא של ספונדילוליזיס דו צדדי ב
5 S1- L5 שלא ברור אם מימצא זה הינו מימצא חדש של החלקת החוליה או שהיה מימצא
6 ישן הואיל ואין ציטוטים ישנים מהתקופה שעובר לגיוסו ומימצא של בלט דיסק במרווח
7 S1- L5 ... לפיכך, אין אלא לראות את מצב גבו של הבחור תבור גלעד כנגרם משרותו
8 הצבאי".
9
- 10 6. בחוות דעתו השניה התייחס ד"ר ארבל לחוות דעתו של פרופ' ביאליק, והוא קבע כי מאחר
11 והמערער לא סבל בעברו מכאבי גב כלשהו, ומאחר ותוך כדי שירותו הצבאי החל לסבול
12 מכאבי גב "שחלקם מקורם בחוליה S1 -L5 הרי יש לקבוע באופן ברור וחד משמעי
13 ששרותו הצבאי גרם לכאבי הגב ולהגבלה תיפקודית שקיימת בעקבותיהם עקב הפגיעה
14 בחוליה L5".
15
- 16 7. מומחה המשיב, פרופ' ו. ביאליק, כירורג-אורתופד, כתב 6 חוות דעת, חלקן חלקיות. תחילה
17 קבע פרופ' ביאליק כי אין קשר החמרה או גרימה בין השירות בצה"ל ובין כאבי הגב
18 התחתון מהם סובל המערער, ולאחר מכן הכיר בקשר של החמרה זמנית בשיעור מלא
19 בחוליה L3. פרופ' ביאליק. לדבריו "אין בחוות הדעת החתומה על ידי ד"ר ארבל כל ראייה
20 חדשה הקושרת את כאבי הגב התחתון, על רקע של ממצאים בעמוד השדרה המותני
21 התחתון (חוליות מותנית-חמישית-דיסק חמישי). גם לא מתואר ממצא המעיד על פגיעה
22 עצבית או בחוט השדרה, בגובה של חוליה מותנית שלישית" ובחוות הדעת מיום 25.11.04
23 הכיר המומחה, כאמור, בקשר של החמרה זמנית מלאה בנוגע לחוליה השלישית, בכותבו כי
24 "הממצא במיפוי עצם מעיד על החמרת נכות חולפת בחוליה מותנית שלישית. כאשר
25 החמרה זו הינה כולה על חשבון השירות (כפי שהשירות לא החמיר ולא גרם להחמרה
26 בחוליה מותנית חמישית)". בחוות דעתו מיום 11.10.05 כתב המומחה, כי "בענין הממצא
27 המולד ופגם מולד בקשר לחוליה (SPONDYLOLYSIS), אין ספק שאילו היה המצב
28 נגרם או מוחמר על ידי מאמץ, היה מקבל ביטוי במיפוי עצם, בו היתה מודגמת פעילות
29 באזור פגם זה. הפגם מצביע על כך שלמר תבור עמוד שדרה תחתון שאינו תקין. ד"ר ארבל
30 חוזר שוב על הטענה שפגם זה שהיה בזמן הגיוס לצה"ל לא גרם למיחושים. באותה
31 המידה אפשר לאמר, כפי שהסברתי לעיל, שגם לאחר שנת 2001 לא גרם הפגם
32 למיחושים".
33
34

בית משפט השלום בחיפה

26 יוני 2008

ו"ע 150-04 תבור גלעד נ' משהב"ט-אגף השיקום -
ק.תגמולים

1

2 8. המערער התגייס לצה"ל עם פגם התפתחותי בחוליות הגב, ואולם פגם זה לא היה פורץ לולא
3 הטריגר של טירונות צבאית הנושאת אופי של מאמץ פיזי קשה ביותר, הכוללת נשיאת
4 משאות כבדים. אמנם נכון הדבר, שהמערער הגיע ביום 30.4.00 לטירונות הצנחנים, וכבר
5 ביום המחרת, 1.5.00 חש בכאבי גב, עת השתתף במסע ארוך, ואולם אין לאורך השירות עד
6 למועד הנ"ל כל חשיבות, מאחר ומדובר במסע קשה ומאומץ שגרם להתפרצות מחלתו,
7 ומשך התקופה בה שירת עד לאותו מועד אינו רלבנטי כלל, במקרה זה.

8

9 9. אכן, עול ההוכחה בנוגע לקיומו של קשר בין הפגימה ובין השירות רובץ על המערער, ואנו
10 אכן שוכנענו שתנאי שירותו הצבאי של המערער, כפי שאלה תוארו על ידו ועל ידי שני
11 חבריו, עוררו את מצבו הרפואי המולד והרדום, והחמירו אותו בשיעור מלא. רבות נפסק
12 אודות כך, שהתעוררותה של מחלה רדומה עקב אירוע הקשור בשירות הצבאי יוצרת את
13 הקשר הסיבתי המשפטי שבין השירות ובין המחלה, והעובדה כי אותה מחלה יכלה להתפרץ
14 גם שלא עקב השירות הצבאי איננה שוללת את קיומו של אותו קשר סיבתי שבין השירות
15 והמחלה. תנאי שירותו הצבאי של המערער האיצו את התעוררות המחלה, על כן יש לקשור
16 את מחלתו לשירות הצבאי, הן בנוגע לחוליה L3 והן בנוגע לחוליות S1-L5.

17

18 10. שני המומחים, הן זה של המשיב והן זה של המערער, מסכימים כי עובר לשירות הצבאי אין
19 כל ממצא המעיד על תלונה כלשהי בנוגע לכאבי גב אצל המערער. לא יכולה להיות מחלוקת
20 גם בנוגע לעובדה, שהמערער התלונן לראשונה אודות כאבי גב תחתון לאחר תחילת שירותו
21 הצבאי. תנאי שירותו הצבאי של המערער לא נסתרו ע"י המשיב, ואנו קובעים כי בפנינו
22 מקרה של פגם מולד אסימפטומטי שהפך לסימפטומטי במהלך ועקב השירות הצבאי, על כן
23 אנו מכירים בקשר של החמרה מלאה, שבין השירות הצבאי ובין כאבי הגב התחתון מהם
24 סובל המערער, הן בנוגע לחוליה L3 והן בנוגע לחוליות S1-L5. בכך מעדיפים אנו את חוות
25 הדעת הרפואית מטעם המערער, על זו שמטעם המשיב.

26

27 11. מאחר וקיבלנו את ערעורו של המערער, אנו מחייבים את המשיב לשלם למערער, באמצעות
28 ב"כ, הוצאות ושכ"ט בסך 10,000 ₪, אשר ישולמו תוך 30 ימים מיום קבלת פסק דין זה
29 אצל המשיב.

30

31

32

33

34

בית משפט השלום בחיפה

26 יוני 2008

ו"ע 150-04 תבור גלעד נ' משהב"ט-אגף השיקום -
ק.תגמולים

1
2
3
4
5
6
7
8

זכות ערעור בשאלה המשפטית בלבד לבית המשפט המחוזי, וזאת תוך 45 ימים.

פסק הדין יומצא לצדדים.

ניתן היום, כ"ג סיון תשס"ח, 26 ביוני 2008, בהעדר הצדדים.

ז. פלאח

זאיד פלאח, שופט

9
10
11
12
13
14

בית משפט השלום חיפה
אני מאשר (108)
שהעתק זה נכח ומתאים למקור
26-06-2008
מזכיר ראשי